

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Управління активами та інвестиційним портфелем

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова
Форма навчання: ЗАОЧНА
Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент
Освітня програма: Менеджмент: бізнес-адміністрування
Рік навчання: 4 Семестр: 8
Кількість кредитів (годин): 3 (90 год.: 4 - лекції; 4 - семінарські; 82 - самостійна робота)
Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Несходовський Ілля Сергійович
Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю.
Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю.
Робочий e-mail: neskhod@gmail.com
Години консультацій на кафедрі: четверг, 14.40-15.40

3. Опис та мета дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни управління інвестиційним портфелем та активами є: надання теоретичних знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу.

Основними завданнями вивчення дисципліни управління інвестиційним портфелем та активами є: визначити економічний зміст інвестування, його основні форми та об'єкти; здійснити класифікацію інвестицій та визначити їх особливості; проаналізувати специфіку діяльності суб'єктів і інститутів інвестиційного ринку; визначити правове поле інвестиційної діяльності України; розглянути методологічний інструментарій інвестування; визначити принципи формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора; засвоїти принципи і методи інвестування в цінні папери; засвоїти принципи і методи інвестування в реальні активи; розглянути методологію розробки бізнес-планів; розглянути основні інвестиційні джерела, сформулювати уміння.

Передумови вивчення дисципліни: «Облік і аудит», «Економіка підприємства».

Міждисциплінарні зв'язки: «Оліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності», «Контролінг», «Фінансово-економічна безпека», «Аналіз господарської діяльності».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 19. Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

5. Структура дисципліни

Тема 1. Поняття інвестування.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Інвестиційний процес в державі з ринковою економікою. Стадії інвестиційного процесу. Принципові розходження методологій підходу до життєвого циклу інвестиційного процесу в ринковій і командно-розподільчих системах. 2. Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного і фінансового ринків. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. 3. Інвестиційний клімат. Фактори, які визначають сприятливість інвестиційного клімату: інвестиційна активність населення, правове поле і політична воля адміністрації, рівень розвитку продуктивних сил і інфраструктура ринку інвестицій. 4. Шляхи активізації інвестування. Напрямки утворення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно-	1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 р. № 1560–ХІІ // ВВРУ. – 1991. – № 47. – Ст. 646. (Редакція від 10.10.2022) 2. Al-Sharif B. M., Qwader A. The factors affecting the use of financial derivatives instruments // Accounting and Finance Research. 2018. Vol. 7. № 3. P. 67—77 3. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 4. Барановська М.В., Руденок О.Ю. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського ринку. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського–[Електронний ресурс]. – Режим доступу:

інвестиційна політика. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів. Вдосконалення фінансово-кредитної системи. 5. Прискорення процесу приватизації. Фактори залучення іноземного капіталу. Структурно-інноваційна перебудова країни.	http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47924.doc.htm 5. Вдовенко Л.О. Рефінансування як механізм підтримки стабільності банківської системи. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №2. С. 7–17 6. Зелінська О. В., Волонтир Л. О. Інформаційно-логістичні системи управління аграрним підприємством. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 88-96. 7. Калетнік Г.М., Гончарук Г.С., Довгань Ю.В. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №1. С. 7–18. 8. Коваленко Ю. М., Коваленко І. І. Еволюційні тренди в системі інвестиційних і пенсійних фондів України / Ю. М. Коваленко // Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. Вип. 4. С. 53–62. 9. Марченко О.В., Золотопуп Ю.М. Оцінка кредитно-інвестиційної діяльності банку. Молодий вчений. 2017. № 2. С. 283-287. 10. Ріппа М. Б. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів в Україні / М. Б. Ріппа, Н. В. Шамун // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. Вип. 2. – С. 319–337.
Семінарське заняття: Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: Зробити тезово конспект за питаннями 1. Інвестиційний клімат. Фактори, які визначають сприятливість інвестиційного клімату: інвестиційна активність населення, правове поле і політична воля адміністрації, рівень розвитку продуктивних сил і інфраструктура ринку інвестицій. 2. Шляхи активізації інвестування. Напрямки утворення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно-інвестиційна політика. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів. Вдосконалення фінансово-кредитної системи. Прискорення процесу приватизації. Фактори залучення іноземного капіталу.	1. Марченко О.В., Золотопуп Ю.М. Оцінка кредитно-інвестиційної діяльності банку. Молодий вчений. 2017. № 2. С. 283-287. 2. Ріппа М. Б. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів в Україні / М. Б. Ріппа, Н. В. Шамун // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. Вип. 2. – С. 319–337. 3. Федина В. В. Управління активами недержавних пенсійних фондів: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. Економіка та держава. 2019. Вип. 5. С. 118–123. 4. Якушева І. Є. Ринок облігацій в Україні: стан, тенденції і перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2021. 4. URL : https://cutt.ly/oRotxf9

Тема 2. Інвестори та фінансові посередники: загальна характеристика

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Держава як суб'єкт інвестування. Інвестори і учасники інвестиційної діяльності. Індивідуальні інвестори, фірми і компанії. Орендні, акціонерні та корпоративні учасники фінансово-кредитних установ. Галузеві і територіальні групування, асоціації, концерни, промислово-фінансові групи, холдинги. 1. Диференціація інвесторів за інвестиційними характеристиками щодо рівня ліквідності, часового горизонту, податкових обмежень та регуляторних факторів. 2. Стратегічні інвестори. Інституційні інвестори. Інвестиційні фонди. Недержавні пенсійні фонди. Страхові компанії. Трестові компанії. Торговці цінними паперами. Брокери. Фінансові послуги, їх види	1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-VI від 16.01.2003//ВВРУ. – 2003. - № 18, 19-20, 21-22. – ст. 144. (Редакція від 01.01.2023) 2. Закон України “Про угоди про розподіл продукції” від 14.09.99 р. № 1039-XIV // ВВРУ. – 1999. – № 44. – Ст. 391. (Редакція від 15.01.2022) 3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання іноземних інвестицій та кредитування» від 27 квітня 2010 року № 2155-VI; 4. Budapest Stock Exchange. (2019). Annual statistics 2019. [Електронне джерело]-Режим доступу:http://bse.hu/topmenu/trading_data/stat_hist_download/periodical_statistics/stat_fig.html 5. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 6. Барановська М.В., Руденок О.Ю. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського ринку. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського–[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47924.doc.htm 7. Бойко О.В. Державно-приватне партнерство в системі інвестиційних форм розвитку інфраструктури ринку транспортних послуг: зарубіжний і вітчизняний 8. Гетьман О.М. «Оптимізація моделювання управління інвестиційним портфелем» / Гетьман О.М., Вакаров В.М., Сембер С.В.. 2017. 9. Замковий О.І. Управління інвестиційним портфелем. Методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять з дисципліни бакалаврів

	спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.І. Замковий; М-во освіти і науки України, Нац. техн. унт. – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. 65 с. 10. Іванець І.В., Жолнерчик Г.Ю. Банківське інвестиційне кредитування як ключове джерело фінансування розвитку реального сектору економіки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Вип. 1. С. 37-44.
Семінарське заняття (передбачене програмою самостійне опрацювання): Не передбачено навчальною програмою	
Самостійна робота: Завдання для домашньої пошукової роботи № 1 Проаналізувати інвестиційну діяльність суб'єктів: інвесторів (індивідуальних та інституційних: холдингів, фінансових груп, фінансових компаній, інвестиційних фондів, інвестиційних дилерів тощо) та функціональних учасників (фірм-девелоперів, ріелтерів, інжиніринго-консалтингових, будівельних, аудиторських фірм тощо). Завдання для домашньої пошукової роботи № 2 Проаналізувати вітчизняний та світовий досвід державно-приватного партнерства: форми державної участі у реалізації спільних проєктів, аналіз реалізованих спільних інвестиційних проєктів.	1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-VI від 16.01.2003//ВВРУ. – 2003. - № 18, 19-20, 21-22. – ст. 144. (Редакція від 01.01.2023) 2. Закон України “Про угоди про розподіл продукції” від 14.09.99 р. № 1039-XIV // ВВРУ. – 1999. – № 44. – Ст. 391. (Редакція від 15.01.2022) 3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання іноземних інвестицій та кредитування» від 27 квітня 2010 року № 2155-VI; 4. Budapest Stock Exchange. (2019). Annual statistics 2019. [Електронне джерело]-Режим доступу:http://bse.hu/topmenu/trading_data/stat_hist_download/periodical_statistics/stat_fig.html 5. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 6. Барановська М.В., Руденок О.Ю. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського ринку. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського–[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47924.doc.htm 7. Бойко О.В. Державно-приватне партнерство в системі інвестиційних форм розвитку інфраструктури ринку транспортних послуг: зарубіжний і вітчизняний

	8. Гетьман О.М. «Оптимізація моделювання управління інвестиційним портфелем» / Гетьман О.М., Вакаров В.М., Сембер С.В.. 2017. 9. Замковий О.І. Управління інвестиційним портфелем. Методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять з дисципліни бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.І. Замковий; М-во освіти і науки України, Нац. техн. унт. – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. 65 с. 10. Іванець І.В., Жолнерчик Г.Ю. Банківське інвестиційне кредитування як ключове джерело фінансування розвитку реального сектору економіки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Вип. 1. С. 37-44.

Тема 3. Фінансові інструменти та активи

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття (передбачене програмою самостійне опрацювання): 1. Фінансові інвестиції. Капітал, який інвестується, його різні види. Фіктивний капітал, інвестування за допомогою цінних паперів. Деривація цінних паперів. 2. Інвестиції в виробничі фонди. Прямі та портфельні інвестиції. Інвестиції в основний і оборотний капітал. Інноваційна форма інвестування. 3. Іноземні інвестиції. Експорт і імпорт капіталу. Міжнародна інвестиційна діяльність, її інститути. Політика держави і прилученні іноземних інвестицій. Інвестиції іноземних фірм і суспільних підприємств. 4. Декларація про інвестиційну політику: необхідність написання та структурні елементи. Принципи відповідності побудови інвестиційного портфелю та розміщення активів наявній декларації про інвестиційну політику.	1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 р. № 1560–XII // ВВРУ. – 1991. – № 47. – Ст. 646. (Редакція від 10.10.2022) 2. Закон України “Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб’єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження” від 17.02.2000 р. № 1457-III // ВВРУ.2000. № 12. ст. 97. (Редакція від 25.06.2016) 3. Положення "Про порядок іноземного інвестування в Україну", затв. постановою правління НБУ № 280 від 10.08.05 // ОВУ.-2005.-№ 35.-ст. 2132. 4. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 5. Алескерова Ю.В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 18. С.436-438. 6. Бойко О.В. Державно-приватне партнерство в системі інвестиційних форм

	розвитку інфраструктури ринку транспортних послуг: зарубіжний і вітчизняний досвід / О.В. Бойко, І.В. Дідовець Держава та регіони. 2018. № 2.– С. 21–28. 7. Замковий О.І. Управління інвестиційним портфелем. Методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять з дисципліни бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.І. Замковий; М-во освіти і науки України, Нац. техн. унт. – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. 65 с. 8. Калетнік Г.М., Гончарук Г.С., Довгань Ю.В. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №1. С. 7–18. 9. Приймак І. Роль недержавних пенсійних фондів у формуванні пенсійних заощаджень громадян України . Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 55-2. С. 80–86.
Самостійна робота: Питання для обговорення (усно) 1. Сутність ринку цінних паперів. 2. Акції: класифікація, особливості обігу. 3. Облігації: класифікація, особливості обігу. 4. Казначейські зобов’язання: класифікація, особливості обігу. 5. Ощадні сертифікати: класифікація, особливості обігу. 6. Векселі: класифікація, особливості емісії, обігу. 7. Приватизаційні папери: класифікація, особливості емісії, обігу. 8. Інвестиційні сертифікати: класифікація, особливості емісії, обігу. 9. Фінансові деривативи: класифікація, особливості емісії, обігу. Проблемні питання (для письмової відповіді) 1. Фінансові інвестиції являють собою вкладення коштів у різні фінансові інструменти (перерахуйте). 2. Що розуміється під «інтелектуальними інвестиціями»? 3. Вкладення капіталу на 9-ти місячний термін являє собою: а) довгострокові інвестиції б) короткострокові інвестиції 4. Прикладом високоризикових	1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18.09.91 р. № 1560–ХІІ // ВВРУ. – 1991. – № 47. – Ст. 646. (Редакція від 10.10.2022) 2. Закон України “Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб’єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження” від 17.02.2000 р. № 1457-III // ВВРУ. – 2000. – № 12. – ст. 97. (Редакція від 25.06.2016) 3. Положення "Про порядок іноземного інвестування в Україну", затв. постановою правління НБУ № 280 від 10.08.05 // ОВУ.-2005.-№ 35.-ст. 2132. 4. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 5. Алескерова Ю.В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 18. С.436-438. 6. Бойко О.В. Державно-приватне партнерство в системі інвестиційних форм розвитку інфраструктури ринку транспортних послуг: зарубіжний і

інвестицій є вкладення капіталу, що не передбачає поточних доходів: а) так б) ні 5. Придбання Українським громадянином акцій російської компанії є приватною інвестицією? а) так б) ні 6. Придбання українським підприємством частки у статутному фонді спільного українсько-угорського підприємства, розташованого і зареєстрованого на території Угорщини, це: а) іноземна інвестиція б) зарубіжна інвестиція в) внутрішня інвестиція 7. Дайте визначення «країни базування» і «приймаючої країни». 8. Які основні мотиви «втечі капіталу» ви знаєте? 9. Дайте визначення «міжнародних інвестицій». 10. У чому заключаються суттєві відмінності між експортом підприємницького і позичкового капіталу?	вітчизняний досвід / О.В. Бойко, І.В. Дідовець Держава та регіони. 2018. № 2.– С. 21–28. 7. Замковий О.І. Управління інвестиційним портфелем. Методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять з дисципліни бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування / О.І. Замковий; М-во освіти і науки України, Нац. техн. унт. – Дніпро: НТУ «ДП», 2019. 65 с. 8. Калетнік Г.М., Гончарук Г.С., Довгань Ю.В. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №1. С. 7–18. 9. Приймак І. Роль недержавних пенсійних фондів у формуванні пенсійних заощаджень громадян України . Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 55-2. С. 80–86.

Тема № 4. Концептуальні основи портфельного інвестування

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція: Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття (2 год.): 1. Сутність інвестиційного портфеля. Портфель, орієнтований на зростання. Портфель орієнтований на прибуток. Ефективний інвестиційний портфель. Виміри прибутковості та ризиковості інвестиційного портфеля. Поняття кореляції. 2. Сутність диверсифікації. Міжнародна диверсифікація. Традиційні підходи до формування портфеля. Сучасний підхід до формування портфеля. 3. Сутність поведінкових фінансів, когнітивні обмеження та обмеження раціональності вибору. 4. Види та оцінювання суб'єктивних факторів, їх вплив на прийняття інвестиційних рішень та формування інвестиційного портфеля. Підходи до нівелювання поведінкових факторів.	1. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 3. Іванець І.В., Жолнерчик Г.Ю. Банківське інвестиційне кредитування як ключове джерело фінансування розвитку реального сектору економіки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Вип. 1. С. 37-44. 4. Кучменко В.О. «Інвестиційні ризики в економічній системі підприємства» Економічні науки. 2017. 5. Наливайко Д.В. Страхування майна в умовах економічних перетворень. Економіка та держава. 2018. №10. С.106-109. 6. Підручник: Інвестиції [Електронний ресурс]. Режим доступу:

	http://uchebnik.biz/book/660-investicii/12-osnovnye-principy-formirovaniyaiinvesticionnogo-portfelya.html 7. Прямухіна Н.В., Салькова І.Ю. Особливості формування міжрегіонального економічного простору в Україні: можливості та перешкоди. Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики : всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2018. № 11. С. 7-16. 8. Сайт Національної комісії з цінних паперів [Електронний ресурс] / Сайт –Режим доступу до ресурсу: https://www.nssmc.gov.ua 9. Шевченко О.М. Сучасні тенденції функціонування ринку деривативів в Україні / Шевченко О.М.. Економічна теорія та історія фінансової думки. 2018. №16. С. 9–18. 10. Шевчук С.В «Сучасний стан та перспективи розвитку ринку похідних цінних паперів в Україні» // Економіка і суспільство. 2017. №13. С. 1273–1278. 11. Якушева І. Є. Ринок облігацій в Україні: стан, тенденції і перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2021. 4. URL : https://cutt.ly/oRotxf9
Завдання для самостійної роботи: Питання для самоконтролю 1. Розкрийте сутність інвестиційного портфеля та цілі портфельного інвестування. 2. Охарактеризуйте типи інвестиційних портфелів. 3. Назвіть етапи формування портфеля інвестицій. 4. Опишіть основні принципи портфельного інвестування. 5. Як можна класифікувати загальний ризик портфеля цінних паперів? 6. Назвіть основні елементи «портфельної теорії». 7. Перелічіть головні позиції Моделі взаємозв'язку систематичного ризику і доходності цінних паперів (САРМ). 8. Як визначити ризик інвестиційного портфеля? 9. Поясніть сутність та особливості Моделі оцінки основного капіталу. 10. Охарактеризуйте стратегію ринкового портфеля. Тестові завдання 1. Безпека інвестиційних вкладень – це: а) стабільність отримання доходу; б)	1. Указ Президента України “Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні” від 28.10.05 р. № 1513/2005.ОБУ. 2005. № 44. –ст. 2763. 2. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 3. Іванець І.В., Жолнерчик Г.Ю. Банківське інвестиційне кредитування як ключове джерело фінансування розвитку реального сектору економіки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. Вип. 1. С. 37-44. 4. Кучменко В.О. «Інвестиційні ризики в економічній системі підприємства» Економічні науки. 2017. 5. Наливайко Д.В. Страхування майна в умовах економічних перетворень. Економіка та держава. 2018. №10. С.106-109. 6. Підручник: Інвестиції [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://uchebnik.biz/book/660-investicii/12-

невразливість інвестицій до потрясінь на ринку інвестиційного капіталу;

в) ліквідність фінансових вкладень;

г) диверсифікованість ринкового ризику.

2. Інвестиційний портфель – це:

а) інструментарій забезпечення високого рівня формування інвестиційного доходу в поточному періоді;

б) сформована сукупність фінансових інструментів з метою здійснення фінансового інвестування відповідно до розробленої інвестиційної політики;

в) комплекс методичних і практичних прийомів та методів розробки, обґрунтування й оцінки доцільності реалізації інвестицій з метою прийняття інвестором ефективного рішення;

г) вибір методів аналізу інвестиційних проєктів відповідно до завдань із урахуванням інформаційних обмежень.

3. Формування портфеля цінних паперів охоплює:

а) визначення конкретних активів для інвестування, а також пропорцій розподілу інвестованого капіталу між активами;

б) трансформацію портфеля з урахуванням розміру трансакційних витрат і очікуваного росту дохідності портфеля; в) вивчення окремих видів цінних паперів (або груп паперів) у межах основних категорій фінансових інструментів; г) обґрунтування цілей інвестування, обсягу інвестованих коштів і статусу інвестора.

4. За рівнем ліквідності вирізняють такі типи інвестиційних портфелів:

а) портфель доходу і портфель росту;

б) коротко- і довгостроковий портфель;

в) агресивний (спекулятивний) портфель; помірний (компромісний) портфель і консервативний портфель;

г) високо-, середньо- та низьколіквідний портфель.

5. Оцінка ефективності портфеля містить:

а) визначення конкретних активів для інвестування, а також пропорцій розподілу інвестованого капіталу між активами;

б) прогнозування зміни рівня цін на акції порівняно з цінами для фінансових інструментів з фіксованим доходом;

osnovnye-principy-

formirovaniyainvesticionnogo-portfelya.html

7. Прямухіна Н.В., Салькова І.Ю. Особливості формування міжрегіонального економічного простору в Україні: можливості та перешкоди. Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики : всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2018. № 11. С. 7-16.

8. Сайт Національної комісії з цінних паперів [Електронний ресурс] / Сайт –Режим доступу до ресурсу: <https://www.nssmc.gov.ua>

9. Шевченко О.М. Сучасні тенденції функціонування ринку деривативів в Україні / Шевченко О.М.. Економічна теорія та історія фінансової думки. 2018. №16. С. 9–18.

10. Шевчук С.В «Сучасний стан та перспективи розвитку ринку похідних цінних паперів в Україні» // Економіка і суспільство. 2017. №13. С. 1273–1278.

11. Якушева І. Є. Ринок облігацій в Україні: стан, тенденції і перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2021. 4. URL : <https://cutt.ly/oRotxf9>

в) періодичну оцінку як отриманої дохідності, так і показників ризику;

г) аналіз цінних паперів і пов'язане з цим прогнозування динаміки цін окремих видів цінних паперів.

6. Принцип диверсифікації портфельного інвестування передбачає:

а) зменшення ризику за рахунок того, що можливі невисокі доходи за деякими цінними паперами компенсуються високими доходами за іншими;

б) оптимальне співвідношення між високонадійними і ризикованими частками цінних паперів за умови, що можливі втрати від ризикованої частки з переважною ймовірністю покриваються доходами від надійних активів;

в) підтримування частки активів, які можна швидко реалізувати, в портфелі на рівні, достатньому для швидкої конвертації у готівку;

г) невразливість інвестицій до потрясінь на ринку інвестиційного капіталу.

7. «Портфельна теорія» (portfolio theory) – це:

а) теорія формування та управління власними інвестиційними ресурсами;

б) теорія моделювання процесів аналізу інвестиційних проєктів;

в) теорія формування та управління інвестиційним портфелем підприємства;

г) теорія фінансових інвестицій, в межах якої з допомогою статистичних методів здійснюються найбільш вигідний розподіл ризику портфеля цінних паперів та оцінка прибутку.

8. Показник прибутковості цінних паперів розраховується як:

а) середньоквадратичне відхилення, назване в теорії ймовірності дисперсією;

б) відсоткове відношення виплачених у поточному періоді доходів (дивідендів, відсотків) до ринкової ціни цінних паперів;

в) співвідношення між доходом до вирахування податків і доходом на акцію;

г) очікувана норма дохідності від кожного цінного паперу.

9. Коефіцієнт β перебуває у:

а) зворотній залежності від одержаного прибутку від цінних паперів;

б) залежності від ринкового (систематичного) ризику цінних паперів;

в) прямій залежності від одержаного прибутку від цінних паперів; г) зоні ризику на ринку цінних паперів. 10. Диверсифікація портфеля цінних паперів: а) знижує рівень ризику; б) підвищує рівень ризику; в) не впливає на рівень ризику; г) підвищує інвестиційну привабливість цінних паперів.	

Тема 5. Ризики портфельного інвестування

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття (2 год.): Не передбачено навчальною програмою	
Самостійна робота: Питання для самоконтролю 1. Класифікуйте проектні ризики за різними ознаками? 2. Яким чином проводиться перевірка стійкості проекту? 3. Що таке коефіцієнт β? Які методи використовують для його оцінювання? 4. Як можна обчислити сподівану норму прибутку та ризик портфеля двох звичайних акцій? 5. У який спосіб ризики інвестиційних проектів можуть бути враховані у складі ставки дисконту? Практична частина Задача 1. Інвестор вклав в банк 11 тис. грн. під 15% річних на 10 років. Визначити майбутню вартість грошей по закінченню терміну. Рішення. Майбутня вартість при нарахуванні простого відсотку визначається за формулою $FV = 11000 * (1 + 10 * 0,15) = 27500$ грн.; при нарахуванні складного відсотка $FV = 11000 * (1 + 0,15)^{10} = 44501$ грн. Задача 2. Банк видав позику в розмірі 20 тис. грн. терміном на півроку під 30% річних. Визначити суму накопиченого боргу. Задача 3. Банк пропонує кредит на таких умовах: перші півроку 20%, кожний наступний	1. Барановська М.В., Руденок О.Ю. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського ринку. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського–[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47924.doc.htm 2. Вдовенко Л.О. Рефінансування як механізм підтримки стабільності банківської системи. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №2. С. 7–17 3. Гетьман О.М. «Оптимізація моделювання управління інвестиційним портфелем» / Гетьман О.М., Вакаров В.М., Сембер С.В.. 2017. 4. Григораш Т., Мягков О.С., Воеводський Г.Ю. Облігації як інструмент залучення грошових ресурсів. Гроші, фінанси і кредит, 2019. №3.14. 362-368. 5. Марченко О.В., Золотопуп Ю.М. Оцінка кредитно-інвестиційної діяльності банку. Молодий вчений. 2017. № 2. С. 283-287. 6. Наливайко Д.В. Страхування майна в умовах економічних перетворень. Економіка та держава. 2018. №10. С.106-109. 7. Приймак І. Роль недержавних пенсійних фондів у формуванні пенсійних заощаджень громадян України . Причорноморські

квартал ставка зростає на 2%. Проценти нараховуються тільки на початковий вклад. Визначити накопичену суму, якщо запропонований кредит складає 4000 грн..

Задача 4.

Початкова сума вкладу 2000 грн., процентна ставка виплачується щоквартально 20% річних. Визначити майбутню вартість вкладу через рік при нарахуванні простого та складного проценту.

Задача 5.

На суму 75 тис. грн. по ставці 14% річних нараховують складні проценти протягом 18 місяців. Визначити величину накопленої суми.

Задача 6.

Припустимо, що фірма розглядає 7 інвестиційних проектів. Данні про очікувані норми прибутку по кожному проекту приведені в таблиці:

№ проекту	1	2	3	4	5	6	7
% прибутку	12	8	7	15	25	11	9

Якщо фірма бере кредит під 10% річних, то які з цих проектів без всякого сумніву будуть прибуткові?

Тестові завдання для самоконтролю знань

1. Фінансові ризики відносяться до:

- а) чистих ризиків;
- б) спекулятивних ризиків;
- в) комерційних ризиків.

2. Ризик ліквідності – це:

- а) ризик невірного вибору певного цінного папера порівняно з іншими цінними паперами при формуванні портфеля;
- б) ризик утрат, що може мати банк у результаті зміни відсоткових ставок “за ризик”;
- в) ризик, пов'язаний з можливістю втрат від реалізації цінних паперів у результаті зміни оцінки їхньої якості.

3. Категорія ризику розкривається через наступні функції:

- а) контрольна, розподільча, захисна, аналітична;
- б) інноваційна, регулятивна, захисна, аналітична;
- в) інноваційна, контрольна, конструктивна, аналітична.

4. Інвестор може стати банкрутом, якщо коефіцієнт ризику складає:

- а) 0,1;

економічні студії. 2020. Вип. 55-2. С. 80–86.

8. Ріппа М. Б. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів в Україні / М. Б. Ріппа, Н. В. Шамун // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. Вип. 2. – С. 319–337.

9. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://investments.academic.ua>

10. Федина В. В. Управління активами недержавних пенсійних фондів: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. Економіка та держава. 2019. Вип. 5. С. 118–123.

11. Шевченко О.М. Сучасні тенденції функціонування ринку деривативів в Україні / Шевченко О.М.. Економічна теорія та історія фінансової думки. 2018. №16. С. 9–18.

б) 0,3; в) 0,5; г) 0,9. 5. Підприємницький ризик – це: а) відхилення від мети, заради якої було прийнято управлінське рішення; б) мати несподіваний збиток; в) непевність в імовірності настання визначеного результату	

Тема 6. Стратегії управління інвестиційними портфелями

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: 1. Активна стратегія управління інвестиційним портфелем. 2. Пасивна стратегія управління інвестиційним портфелем. 3. Активно-пасивний стиль управління інвестиційним портфелем. 4. Як сформулювати інвестиційний портфель? <u>Завдання 1</u> Привести приклади інвестиційного портфеля віртуального підприємства та охарактеризувати його стосовно прибутковості та ризиків. Приклад для ознайомлення за посиланням http://bigenergy.com.ua/fnansi/nvesticyi/1359-investicijnij-portfel--ce-5-etapiv-formuvannya.html#bbed5 <u>Завдання 2</u> Приклад рішення Стор. 10-11 file:///C:/Users/Админ/Downloads/Инвестування%20Практикум.pdf 1. На депозитний рахунок у банку розміщено 20000 грн на чотири роки під 18 % річних. Знайдіть майбутню вартість та величину відсотків, отриманих вкладником за умови: а) нарахування за схемою простих відсотків; б) нарахування за схемою складних відсотків. 2. На депозитний рахунок у банк розміщено 35000 грн на два роки з	1. The official site of the analytical resource investing (2019), “Statistical data for research”, available at: https://ru.investing.com/ (Accessed 28 January 2019). 2. Алескерова Ю.В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 18. С.436-438. 3. Григораш Т., Мягков О.С., Воеводський Г.Ю. Облігації як інструмент залучення грошових ресурсів. Гроші, фінанси і кредит, 2019. №3.14. 362-368. 4. Зелінська О. В., Волонтир Л. О. Інформаційно-логістичні системи управління аграрним підприємством. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 88-96. 5. Прямухіна Н.В., Салькова І.Ю. Особливості формування міжрегіонального економічного простору в Україні: можливості та перешкоди. Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики : всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2018. № 11. С. 7-16. 6. Руда О. Л. Конкурентоспроможність банків на ринку надання банківських послуг. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 58-61. 7. Шевчук С.В «Сучасний стан та

нарахуванням за схемою простих відсотків у розмірі 15 % 24 річних з подальшою пролонгацією вкладу на чотири роки за ставкою 16 %. Знайдіть майбутню вартість вкладу через 6 років.	перспективи розвитку ринку похідних цінних паперів в Україні» // Економіка і суспільство. 2017. №13. С. 1273–1278. 8. Якушева І. Є. Ринок облігацій в Україні: стан, тенденції і перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2021. 4. URL : https://cutt.ly/oRotxf9

Тема 7. Управління активами інституційних інвесторів

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття: Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: 1. Управління активами інституційних інвесторів 2. Фінансові посередники або фінансові інститути 3. Місце та роль фінансових посередників у механізмі функціонування фінансового ринку з точки зору його учасників 4. Фондова біржа (самостійно) Завдання: 1. Підготуватись до відповідей за планом теми; 2. Напишіть 5-8 нормативних актів, які регулюють управління активами інституційних інвесторів та коротко охарактеризуйте зміст актів. 3. Письмово охарактеризуйте фондову біржу та перелічте та охарактеризуйте функції професійних учасників біржі.	1. Казаков В.И. «Формирование базовых портфелей деривативов» / Казаков В.И. // Бизнес образование. 2018. №5. С. 34–52. 2. Марченко О.В., Золотопуп Ю.М. Оцінка кредитно-інвестиційної діяльності банку. Молодий вчений. 2017. № 2. С. 283-287. 3. Олексин, І. І., Бас, Ю. О. До питання проблем і перспектив розвитку біржової торгівлі в Україні. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки, 2021. (62), С.101-107. 4. Підручник: Інвестиції [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://uchebnik.biz/book/660-investicii/12-osnovnye-principy-formirovaniyainvesticionnogo-portfelya.html 5. Ріппа М. Б. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів в Україні / М. Б. Ріппа, Н. В. Шамун // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2018. Вип. 2. – С. 319–337. 6. Синельник А. Управління грошовими потоками підприємства. Наука онлайн : Міжнародний електронний науковий журнал. 2019. №10. https://naukaonline.com/ua/publications/ekonomika/2019/10/upravlinnya-groshovimi-potokamidpriyemstva/ (дата звернення: 24.05.2021).

Тема 8. Оцінка ефективності інвестиційного портфелю.

Перелік питань/завдань, що виносяться на	Рекомендовані джерела, допоміжні

обговорення/опрацювання	матеріали та ресурси
Лекція Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття (год.): Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: <u>Розкрити письмово:</u> Оцінка інвестицій в цінні папери: 1. Оцінка акцій 2. Оцінка боргових цінних паперів (облігацій) 3. Оцінка ефективності інвестицій у вексель 4. Методи формування портфелю цінних паперів	1. Al-Sharif B. M., Qwader A. The factors affecting the use of financial derivatives instruments // Accounting and Finance Research. 2018. Vol. 7. № 3. P. 67—77 2. The official site of the analytical resource investing (2019), “Statistical data for research”, available at: https://ru.investing.com/ (Accessed 28 January 2019). 3. The official website of the company BB TEAM PRO (2019), “Organizational structure of the company. Model of management of formation of investment portfolio of the company”, available at: https://www.bbtm.pro/ (Accessed 26 January 2019). 4. Бахарєва Я.В. Мобільний банкінг як перспективний напрям розвитку банківських інформаційних систем. Агросвіт. 2018. №11. С.48-54. 5. Бойко О.В. Державно-приватне партнерство в системі інвестиційних форм розвитку інфраструктури ринку транспортних послуг: зарубіжний і вітчизняний досвід / О.В. Бойко, І.В. Дідовець Держава та регіони. 2018. № 2.– С. 21–28. 6. Григораш Т., Мягков О.С., Воеводський Г.Ю. Облігації як інструмент залучення грошових ресурсів. Гроші, фінанси і кредит, 2019. №3.14. 362-368. 7. Зелінська О. В., Волонтир Л. О. Інформаційно-логістичні системи управління аграрним підприємством. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 12. С. 88-96. 8. Казаков В.И. «Формирование базовых портфелей деривативов» / Казаков В.И. // Бизнес образование. 2018. №5. С. 34–52. 9. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами : навч. посіб. у 2 ч. / Ю. М. Коваленко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 498 с. 10. Кучменко В.О. «Інвестиційні ризики в економічній системі підприємства» Економічні науки. 2017. 11. Олексин, І. І., Бас, Ю. О. До питання проблем і перспектив розвитку біржової

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Інституційні та не інституційні інвестори. Інвестиційний процес і управління ним.
2. Призначення інвестицій. Функції управління компанією (підприємством) у сфері інвестування.
3. Основні моделі прийняття рішень з управління компанією (підприємством) в інвестиційній сфері.
4. Основні моделі прийняття інвестиційних рішень в умовах визначеності при урахуванні однієї цільової функції.
5. Основні моделі прийняття інвестиційних рішень в умовах невизначеності. 6. Методи оцінювання ризикованості й ефективності фінансових інвестицій.
7. Фондовий ринок України, характеристика і механізм забезпечення його функціонування. Інструменти фондового ринку і їх використання для інвестування.
8. Світовий фондовий ринок, характеристика і механізм забезпечення його функціонування. Інструменти світового фондового ринку і їх використання для інвестування.
9. Портфельна теорія Марковіца і її внесок у теорію та практику інвестування.
10. Теорія вартості активів Шарпа і її внесок у теорію та практику інвестування.
11. Інвестиційні портфелі – їх види і задачі формування. Основні класи активів, які використовуються для їх формування.
12. Аналіз і оцінка інвестиційної привабливості країни, галузі та фінансових ринків для визначення їх інвестиційної привабливості.
13. Аналіз оцінки інвестиційної привабливості емітентів і їх цінних паперів для визначення інвестиційної привабливості.
14. Формування й управління портфеля з цінних паперів – практичні аспекти.
15. Інвестиційні фонди і хедж-фонди, їх участь в інвестиційних процесах.
16. Пайові інвестиційні фонди, їх участь в інвестиційних процесах і управління ними.
17. Корпоративні інвестиційні фонди, їх участь в інвестиційних процесах і управління ними.
18. Взаємні інвестиційні фонди, їх участь в інвестиційних процесах.
19. Основні стратегії формування й управління інвестиційного портфеля. Формування дохідного, консервативного, спекулятивного портфеля – практичні аспекти.
20. Оцінка дохідності й інвестиційних ризиків портфеля – практичні аспекти.
21. Активні стратегії управління інвестиціями в цінні папери – практичні аспекти.
22. Пасивні стратегії управління інвестиціями в цінні папери – практичні аспекти.
23. Особливості формування інвестиційного портфеля підприємства із акцій. Провести його оцінку і оптимізацію.
24. Особливості формування інвестиційного портфелю підприємства із облігацій. Провести його оцінку і оптимізацію.
25. Методи управління ризиками інвестиційного портфеля – хеджування ризиків інвестування в цінні папери.
26. Методи управління ризиками інвестиційного портфеля – страхування інвестиційних ризиків.
27. Технічний аналіз фондового ринку для визначення інвестиційної привабливості інструментів і об'єктів інвестування.

28. Фундаментальний аналіз фондового ринку для визначення інвестиційної привабливості інструментів і об'єктів інвестування.
29. Інформація й інформаційні джерела управління інвестиціями в цінні папери.
30. Особливості формування й управління інвестиційного портфеля банку.
31. Особливості формування й управління інвестиційного портфеля із пенсійних активів.
32. Особливості формування й управління інвестиційного портфеля із страхових активів.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ:

1. За економічним змістом інвестиціями не є вкладання:
  - а) в об'єкти соціального призначення;
  - б) у споживання; в) у нематеріальні активи;
  - г) у фінансові інструменти.
2. Однією з цілей інвестицій підприємства не є:
  - а) ріст обсягів виробництва;
  - б) підвищення конкурентоспроможності продукції;
  - в) отримання інноваційної продукції;
  - г) отримання прибутку.
3. Однією з цілей інвестицій підприємства є:
  - а) ріст обсягів виробництва;
  - б) досягнення соціального ефекту;
  - в) підвищення конкурентоспроможності продукції;
  - г) отримання інноваційної продукції.
4. Для промислових підприємств інвестиційна діяльність:
  - а) має підпорядкований характер стосовно операційної діяльності підприємства;
  - б) незалежна від операційної діяльності підприємства;
  - в) визначає операційну діяльність підприємства;
  - г) домінує над операційною діяльністю підприємства.
5. “Лаг запізнення” в інвестиційній діяльності — це період часу між:
  - а) початком виробництва нової продукції і початком отримання доходів;
  - б) початком здійснення витрат і початком отримання прибутку;
  - в) закінченням здійснення витрат і початком отримання прибутку;
  - г) початком отримання прибутку і досягнення точки окупності інвестицій.
6. При послідовному протіканні процесів інвестування капіталу і отримання прибутку:
  - а) прибуток починає формуватися до завершення інвестування коштів;
  - б) прибуток починає формуватися через деякий час після завершення інвестування коштів;
  - в) прибуток починає формуватися одразу після початку інвестування коштів;
  - г) прибуток починає формуватися одразу після завершення інвестування коштів.
7. Початок формування прибутку через деякий час після завершення інвестування коштів притаманний для:
  - а) послідовного протікання процесу інвестування капіталу і отримання прибутку;
  - б) паралельного протікання процесу інвестування капіталу і отримання прибутку;
  - в) інтервального протікання процесу інвестування капіталу і отримання прибутку;
  - г) одночасного протікання процесу інвестування капіталу і отримання прибутку.
8. Чисті інвестиції підприємства — це:
  - а) сума валових інвестицій за мінусом амортизаційних відрахувань та відсотків по кредитах;
  - б) сума валових інвестицій та амортизаційних відрахувань;
  - в) сума валових інвестицій за мінусом амортизаційних відрахувань;
  - г) сума валових інвестицій, амортизаційних відрахувань та відсотків по кредитах.
9. Якщо чисті інвестиції підприємства мають негативне значення, це свідчить про те, що на підприємстві:
  - а) забезпечується “звужене” відтворення активів;
  - б) забезпечується “розширене” відтворення активів;
  - в) забезпечується “просте” відтворення активів;
  - г) відсутнє відтворення активів.
10. Якщо чисті інвестиції підприємства дорівнюють нулю, це свідчить про те, що на підприємстві:

- а) забезпечується “розширене” відтворення активів;
- б) забезпечується “звужене” відтворення активів;
- в) відсутнє відтворення активів;
- г) забезпечується “просте” відтворення активів.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов’язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов’язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

7.1 Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) участь в обговоренні питань на семінарах;
- 3) якість пошуку необхідної літератури тощо.

7.2. Форми і методи проміжного (модульного) контролю

Модульний контроль (МК) – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни.

Приклад модульної контрольної роботи

В-1

- 1. Сутність та значення інвестицій
- 2. Бізнес-план інвестиційного проекту та основні вимоги до його підготовки.
- 3. Тестові завдання.

1. Реальні інвестиції – це:

- а) вкладення капіталу в різні фінансові інструменти інвестування з метою одержання доходу;
- б) пряма участь інвестора у виборі об’єктів інвестування і вкладенні капіталу;
- в) вкладення капіталу у відтворення основних засобів, в інноваційні нематеріальні активи, у приріст запасів товарно-матеріальних цінностей;

г) вкладення капіталу, що ініційоване дією факторів, не пов'язаних з формуванням і розподілом чистого прибутку.

2.Інституційний інвестор — це юридична особа, що:

а) ставить своєю метою придбання контрольного пакету акцій для стратегічного управління підприємством;

б) вкладає свій капітал у різноманітні об'єкти інвестування з метою одержання інвестиційного прибутку;

в) акумулює кошти індивідуальних інвесторів і здійснює інвестиційну діяльність, що спеціалізується на операціях з цінними паперами;

г) усі відповіді неправильні.

3.Реінвестиції являють собою:

а) використання знову сформованого для інвестиційних цілей капіталу, як за рахунок власних, так і позикових фінансових ресурсів;

б) повторне використання капіталу;

в) процес вилучення раніше інвестованого капіталу з інвестиційного обороту;

г) вкладення капіталу в розвиток операційних активів самого інвестора.

4.Взаємовиключні інвестиції* характеризують вкладення капіталу в такі об'єкти інвестування, що:

а) носять аналогічний характер за цілями їх здійснення, технологією, номенклатурою продукції і вимагають альтернативного вибору;

б) можуть бути реалізовані як автономні в загальній інвестиційній програмі підприємства;

в) реалізація або експлуатація яких залежить від інших об'єктів інвестування і може здійснюватися лише в комплексі з ними;

г) усі твердження неправильні.

5.Консервативний інвестор вибирає об'єкти інвестування:

а) рівень доходності і ризику яких приблизно відповідає середньоринковим умовам;

б) за критерієм мінімізації рівня інвестиційних ризиків;

в) за критерієм максимізації поточного інвестиційного доходу, незважаючи на високий рівень ризику;

г) усі твердження неправильні.

7.3. *Форми і методи підсумкового контролю*

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку.

Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт на семінарських заняттях і при самостійному опрацюванні тематичних питань.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється за результатами поточного контролю.

8. *Критерії оцінювання результатів навчання*

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Таблиця 2

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом - 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи - 0,3
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahnen_n_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні

	формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; розв'язування задач, вирішення ситуаційних завдань тощо.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «10». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,1. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 6 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Семестрові екзамени в усній проводять за білетами. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання і одну задачу. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які входять до підсумкового контролю, наведено у табл. 3-4.

Результат екзаменаційного контролю визначається як середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал) студента, що він отримав за кожне з питань (завдань) екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого. Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатню кількість балів з поточного контролю (менше 20 балів) або не склав проміжний контроль, він не допускається до складання семестрового екзамену, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен отримав середньозважений бал менше, ніж 2,75, то він вважається таким, що не склав екзамен. У графі «підсумковий контроль» виставляється 0 балів.

Здобувачі, які не з'явилися на контрольні заходи, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку (0 балів за 100-бальною шкалою).

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-ovs.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

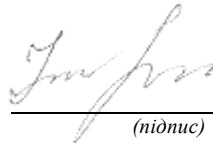
Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

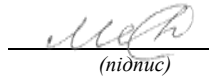
Викладач

(підпис)

Несходовський І.С.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від «01» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)